

خبرنامه

سال ۲۸، شماره ۱، بهار ۱۳۸۵، شماره مسلسل ۱۰۷

خبرنامه نشریه خبری انجمن ریاضی ایران است که زیر نظر شورای اجرایی انجمن در آغاز هر فصل منتشر می‌شود. نقل مطالب با ذکر مأخذ آزاد است.

صاحب امتیاز: انجمن ریاضی ایران

مدیر مسؤول: سیدعباداله محمودیان (رئیس انجمن ریاضی ایران)

emahmood@sharif.edu

<http://mathsci.sharif.edu/mahmoodian/>

سر دبیر: محمد صال مصلحیان

msalm@amsta.leeds.ac.uk

<http://www.um.ac.ir/~moslehian/>

هیأت تحریریه: حمید پزشکی

pezeshk@khayam.ut.ac.ir

<http://www.fos.ut.ac.ir/~pezeshk/>

محمد جلوداری ممقانی

imamaghan@yahoo.com

مانی رضائی

mani_rezaie@yahoo.com

رشید زارع نهندی

rashidzn@iasbs.ac.ir

<http://www.iasbs.ac.ir/faculty/rashidzn/>

علیرضا مدقالچی

medghalchi@saba.tmu.ac.ir

سیدمنصور واعظپور

vaez@cic.aut.ac.ir

حروف چین (با فارسی‌تک): زهرا بختیاری

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

تهران - خ استاد شهید نجات‌الهی، داخل پارک وارشو، دبیرخانه

انجمن ریاضی ایران

صندوق پستی ۴۱۸ - ۱۳۱۴۵

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۰۷۷۷۵، ۸۸۸۰۷۷۹۵، ۸۸۸۰۷۷۷۵

پست الکترونیک: iranmath@ims.ir

منزلگاه: <http://www.ims.ir>

طرح روی جلد: مزدک پاکزاد

mazdak@sharif.edu

- ۱ □ سخن سردبیر
- مقاله
- ۲ ریاضیدان نویسنده
- ۳ ایمنی اینترنت و ریاضیات
- اخبار انجمن
- ۳ اعضای محترم انجمن ریاضی ایران
- ۳ ملاقات با وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
- گزارشگردهمایی‌های برگزار شده
- ۴ تجلیل از پروفیسور مهدی رجبعلی‌پور
- ۵ گزارش برگزاری هفدهمین سمینار جبر
- گردهمایی‌های آینده
- ۵ فراخوان سی و هفتمین کنفرانس ریاضی ایران
- ۷ دومین کارگاه تاریخ ریاضیات
- ۷ کارگاه پژوهشی زبان فارسی و رایانه
- ۷ همایش ریاضیات برای صلح و توسعه
- اخبار
- ۸ یکصدمین سال تولد گودل
- ۸ تولید علم
- ۸ انجمن ایرانی اخلاق در علوم و فناوری
- ۹ □ اخبار دانشگاه‌ها
- ۱۰ □ فارغ‌التحصیلان دوره دکتری
- ۱۱ □ نامه‌ها
- خانه ریاضیات
- ۱۴ همایش خانه ریاضیات زنجان
- آیین‌نامه‌ها
- ۱۴ آیین‌نامه جایزه تقی فاطمی
- ۱۵ آیین‌نامه جایزه مهدی بهزاد
- ۱۷ □ معرفی نشریه
- ۱۹ □ معرفی کتاب
- ۲۰ □ مصوبات شورای اجرایی انجمن

دریایی در زمستان ۱۳۸۴ شد. موضوع این کتاب، مسأله مهم پژوهش و بالاحص پژوهش مشترک در زمینه ریاضیات است؛ فراز و نشیب‌هایی که یک محقق تازه‌کار ریاضی با آن روبرو می‌شود و ترفندهایی که برای غلبه بر موانع اتخاذ می‌کند.

تجربه نگارش کتاب بازگشت به منزل آخر و اظهار علاقه اهل تفکر، انگیزه‌ای برای نوشتن داستانی دیگر به نام مثلث (بهار ۱۳۸۵) را در نویسنده بارور نمود. صفحات فرد کتاب یک داستان و صفحات زوج آن داستانی دیگر است. تا اینجا کار اصلاً سخت نیست، چون می‌توان دو کتاب نوشت و یکی را در صفحه‌های فرد و دیگری را در صفحه‌های زوج قرار داد. قسمت خیلی سخت این است که کل کتاب هم یک داستان است!

تمام داستان‌های نویسنده معماگونه‌اند و لذا نه تنها از جذابیت خاصی برخوردارند بلکه به خاطر علاقه خاص نویسنده به نظریه اعداد، جنبه ریاضی به خود گرفته است. نویسنده این بار به نوجوانان توجه خاص می‌کند و کتاب ۳۱۱ (بهار ۱۳۸۵) را که اعداد در آن نقش بیشتری دارند به زور چاپ می‌آراید. وقایع داستان در دو زمان مختلف شکل می‌گیرد و بهترین کار برای درک بهتر ماجرا این است که یک تقویم خورشیدی و یک تقویم میلادی را در دست داشته باشیم و زمان‌ها را با آن‌ها مقایسه کنیم. این کتاب معماهای ریاضی جالبی را در خود دارد.

کتاب‌های او مورد اقبال عموم است به‌ویژه آن که غیر ریاضیدانان نیز از خواندن آن‌ها لذت می‌برند. کتاب عقربه ثانیه شمار (بهار ۱۳۸۵) از این مقوله است. شاید مشکل باشد آدم باور کند که تمام قصه‌ای که در این کتاب ۱۰۴ صفحه‌ای نوشته شده در یک ثانیه اتفاق می‌افتد! ماجرا در ساعت یک و هفت دقیقه و پنجاه و چهار ثانیه با ممداد سومین روز از اولین ماه اولین فصل هشتاد و یکمین سال هزاره سوم شروع می‌شود و درست در همان ثانیه هم به پایان میرسد!

و بالاخره کتاب گنگ و گویا (بهار ۱۳۸۵) به معرفی اعداد گنگ و گویا می‌پردازد. شخصیت‌های این داستان نقاط خط اعداد حقیقی هستند که در دنیایی صفر بعدی زندگی می‌کنند و بتدریج تا دنیای چهار بعدی پیش می‌روند.

گرچه داستان‌ها متفاوتند ولی خواننده می‌تواند سیاق خاص و منحصر به فرد آن‌ها را احساس کند. سبک ریاضی وار و قلم شیوای نویسنده به همراه روح حساس و تأثیرگذار وی لطافت ویژه‌ای به این آثار بخشیده است. او همچنان با شور و قوت در حال داستان‌نویسی است. و این نویسنده کسی نیست جز دکتر مجید میرزاویری.

محمد صالح مصلحیان

دانشگاه فردوسی مشهد

ریاضیدان نویسنده

به بهانه روز ریاضیات

ریاضیدانانی که هنر دیگری به جز ریاضی‌ورزی داشته باشند نادر هستند! مخصوصاً هنری که باعث عمومی کردن ریاضیات و آشنا نمودن عامه مردم با آن باشد. در این میان اخیراً شاهد شکوفایی یک ریاضیدان در داستان نویسی به سبک ریاضی هستیم.

اولین کتاب وی با ذره تاب‌بی‌نهایت مهر در زمستان ۱۳۷۸ چاپ شد که در آن نویسنده به شرح بسیاری از مفاهیم ریاضی به زبان ساده پرداخته است. او ریاضیات را به مثابه یک کشور، شاخه‌های مختلف آن را مانند استان‌ها، و زیرشاخه‌های ریاضیات و مسائل موجود در آن‌ها را به‌عنوان خیابان‌های آن در نظر می‌گیرد. این داستان شرح حال یک ریاضیدان است که برای همسر و دوست خود جزئیات سفر را شرح می‌دهد.

دومین کتاب وی با عنوان بازگشت به منزل آخر (پاییز ۱۳۸۳) متأثر از تألمات درونی نویسنده از مرگ پدر است. در این کتاب وی به طرح پارادکس‌ها و چندین مسأله کلاسیک فلسفه الهیات می‌پردازد. این داستان، حکایت پدر و پسری است که برای یافتن پاسخ سؤال‌های خود به یک دهکده می‌روند و در آنجا با هفت پارادکس مهم آشنا می‌شوند. داستان از سه فصل عدم، پیرمرد و وجود تشکیل یافته است.

با عمل جراحی چشم مادر روشندل نویسنده که منجر به بینایی شگفت‌انگیز وی شد، زمینه نگارش سومین کتاب با عنوان روزی که صداها را دیدم در تابستان ۱۳۸۴ فراهم شد که در آن ضمن آشنا کردن خواننده با مقدمات رمزنگاری، زندگی مادر را به داستان می‌کشد.

پذیرش یک مقاله در مورد جبرهای C^* (SEA-STAR!) در مجله Proceedings of the American Mathematical Society و چندین مقاله علمی - پژوهشی دیگر که حاصل پژوهش مشترک با یکی از همکارانش بود، انگیزه نگارش کتاب کهکشانی ستاره‌های